

Kuhmoisten yhtenäiskoulu

Lukuvuosisuunnitelma

2022—2023

esiopetus
perusopetus
valmistava opetus
lukio

SISÄLLYS

YHTEYSTIEDOT	3
HENKILÖSTÖ JA YHTEISTYÖKUMPPANIT	3
OPETUSSUUNNITELMAT	5
OPETUKSEN ARVOPERUSTA	5
TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET	6
EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET	9
LUKIOSSA TARJOTTAVAT OPINTOJAKSOT JA KURSSIT LUKUVUONNA 2022—2023	10
PERUSOPETUKSEN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2022—2023	11
KOULUSSA JA KOULUN ULKOPUOLELLA ANNETTAVA OPETUS	12
Oppitunnit	12
Välitunnit	13
Valvonnat	13
Ruokailu ja välipala	13
Opetuksen maksuttomuus	13
Tapahtumakalenteri	14
Työelämään tutustuminen	15
Muu toiminta koulussa	15
Lukiolaisten itsenäiset ja etäsuoritukset	16
Yhteistyö muiden koulutuksen ja palveluiden järjestäjien kanssa	16
KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ	16
Kotiväenillat	16
Henkilökohtaiset huoltajatapaamiset	16
OPPILASMÄÄRÄT 31.8.2022	17
ERITYISOPETUS	17
TUKIOPETUS JA LÄKSYPARKKI	17
LIIKUNNAN OPETUS	18
OPPILASHUOLTO	18
Oppilashuollon toimijat	19
Kouluruokailu	20
Koulukuljetukset	20
Tapaturmat ja sairastuminen	20
OPPILAAN MUU TUKEMINEN	20
Koululainen liikenteessä	21
Oppilaiden tuominen ja hakeminen	21
Tavaroiden nimeäminen	21
POISSAOLOT	21
Tehtävien suorittaminen ylimääräisten lomien aikana	22
WILMA	22
OPPIKIRJAT	22
LUKION OPISKELIJOIDEN TIETOKONEET	23
OPPILASKUNTA JA TUKIOPPILAAT	24
VERSOTOIMINTA	24
KERHOTOIMINTA	24
VESOT JA YHTEISSUUNNITTELUAJAN (YS) KÄYTTÖ	24
Suunnitelma YS-ajan käytöstä	25
HANKKEET	25
LUKUVUODEN 2022—2023 JAKSOTUS	27

YHTEYSTIEDOT

Postiosoite:
Kuhmoisten yhtenäiskoulu
Läkipohjantie 64
17800 Kuhmoinen

Käyntiosoite:
A-rakennus: Läkipohjantie 78
B- ja C-rakennus: Konnuntie 11
D-rakennus ja pysäköintialue: Läkipohjantie 64

Kotisivu: www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi

Sähköposti: yhtenaiskoulu@kuhmoinen.fi, lukio@kuhmoinen.fi ja keittio.koulu@kuhmoinen.fi

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kuhmoinen.fi, poikkeukset on mainittu erikseen.

HENKILÖSTÖ JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Rehtori	Juha Nupponen	040 561 8210
Apulaisrehtori, erityisopetus	Tuula Harju	040 589 4021
Koulusihteeri	Tiina Hämäläinen	040 534 1661
Koulukuraattori (koululla ma—ke)	Teija Mäkelä	040 143 9342
Kouluterveydenhoitaja (koululla ma, ke, to-aamupäivä)	Raija Kirjasniemi raija.kirjasniemi@jamsa.fi	040 712 2597
Koulupsykologi (koululla ma)	Anne Huikko anne.huikko@mehilainen.fi	040 616 4476
Vastaava kuraattori (puhelinaika ma kello 8.00—9.30)	Miia Kaihlavirta-Häikiö	040 547 4274
Opettajat esiopetus	Leena Aalto-Heikkilä	044 326 3164
1. lk	Sanna Myllyniemi	040 186 9824
2. lk, oppilaskunnan ohjaus	Terhi Unnaslahti	040 572 5874
3.—4. lk, saksa	Leena Tuohisaari	040 487 3142
3A, 9A, erityisopetus	Tanja Lång	040 595 0476
5. lk, biologia	Terhi Sollamo	050 514 5489
6. lk	Pasi Hämäläinen	040 614 8605
7. lk, englanti, ruotsi, venäjä	Kaisa Urpunen	040 184 3289
8. lk, matematiikka, fysiikka, kemia	Vesa Lahtinen	044 097 4756
9. lk, käsityö, kuvataide	Mariella Rauhala	040 589 4701
ValmO ,valmistava opetus	Katrin Dahlberg	050 328 7030
L22, biologia, kemia, maantieto	Nella Merilaita	040 183 9026
L21, liikunta, terveystieto	Tea Savio	040 712 2545
L20, englanti, yhteiskuntaoppi, ranska	Anne Enberg	040 635 8193

suomen kieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	Hanna Kaakko	045 136 5418
ukraina	Ivanna Kolibabchuk	
hevosenhoito ja ratsastus	Meija Lahtinen	040 775 4842
	meija.lahtinen@salpaus.fi	
hevosenhoito ja ratsastus	Miia Lahtinen	040 526 8837
	miia.lahtinen@saunalahti.fi	
musiikki	Maria Lindén	
ruotsi, saksa, englanti	Erno Mäkinen	044 973 5592
matematiikka, fysiikka	Pinja Peltohaka	040 482 8901
historia, psykologia, ev.lut. uskonto, filosofia, ort. uskonto	Miila Pitkäranta virkavapaalla 5.6.2023 asti, sijaisena Vilma Tervomaa	040 356 3059
erityisopetus	Heidi Roikonen	040 712 2658
käsityö, oppilaanohjaus, opinto-ohjaus, tietotekniikka	Jari Räsänen	040 359 4546
kotitalous	Jaana Salonen	0400 128 166
tutor-/resurssiopetus, englanti, tietotekniikka, ev.lut. uskonto	Katja Visanen	040 614 7045
Koulunkäynninohjaajat	Satu Hattunen	040 831 5563
	Vera Kilpinen	040 727 8646
	Ivanna Kolibabchuk	
	Johanna Lampinen	040 485 6860
	Minna Nurmiranta	050 322 0043
	Minna Nuuttila	040 712 2657
	Asta Olkkonen	040 570 9451
	Tanja Ruokola	040 485 6860
Kouluavustaja	Touko Nihtilä	
Sivistystoimenjohtaja	Pertti Terho	040 182 2402
Siivoustyön vastuuhenkilö	Anne Niemelä	040 835 3640
Siistijät	Eila Hölttä	
	Arja Laakso	
	Anne Niemelä	
Ruokapalveluesimies	Jaana Salonen	0400 128 166
Ruokapalvelutyöntekijät	Annika Ruuska	040 712 2659
	Essi Vähäylkkä	040 712 2659
Iltapäivätoiminnan vastuunohjaajat	Johanna Lampinen	040 485 6860
	Tanja Ruokola	040 485 6860
Kiinteistönhoitaja	Reijo Koivisto	040 835 3653

Nuoriso-ohjaaja	Satu Forsberg	040 541 0334
Liikuntapaikkahoitajat	Janne Kotajärvi Harri Pihkala	050 529 3891 040 712 2547
Liikunnanohjaaja	Pipsa Suominen	0400 344 582
Seurakunnan nuorisotyönohjaaja	Tiina Ampuja-Töyry tiina.ampuja-toyry@evl.fi	040 749 2281
Kasvatus- ja opetusjaosto	Aittolahti Lea puheenjohtaja (varajäsen Aittolahti Jari) Östman Henri varapuheenjohtaja (Lindsten Sara) Lindström Mimmi (Hattunen Kati) Nummelin Olli (Poikonen Reetta) Rantala Jarmo (Hauskanen Tuomo) Lahnalahti Satu (Liehu Markku) Malin Päivi sivistyslautakunnan valitsema edustaja Terho Pertti sivistystoimenjohtaja Huusko Ilmari oppilaskunnan edustaja Nupponen Juha esittelijä Oksanen Tiina sihteeri	

OPETUSSUUNNITELMAT

Opetussuunnitelmat löytyvät seuraavista paikoista (näihin pääsee koulun nettisivuilta suoraan):

peda.net/opetussuunnitelma/ksops/kuhmoinen-esiops
peda.net/opetussuunnitelma/ksops/kuhmoinen-ops
www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi/valmistava-opetus
peda.net/opetussuunnitelma/ops-2016-lukio/kklo/kuhmoinen-lops/lop2
eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opetussuunnitelma/12913164/lukio/tiedot.

OPETUKSEN ARVOPERUSTA

Kuhmoisten kunnan esiopetussuunnitelmassa todetaan mm. seuraavasti: Esiopetuksen arvoperustana ovat lapsen yksilöllisyyden ja ainutkertaisuuden vaaliminen, elämyksien ja yhteisten positiivisten kokemusten kerryttäminen, sekä myönteisen asenteen herättäminen koulunkäyntiä ja uuden oppimista kohtaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on kirjattu, että koulun lukuvuosisuunnitelmassa määritellään seuraavista arvoista vuosittain painotettavat kokonaisuudet: 1) Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen; 2) Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia; 3) Kulttuurinen moninaisuus rikkautena sekä 4) Kestävän elämäntavan välttämättömyys.

Lukuvuonna 2022—2023 painotettavaksi kokonaisuudeksi on valittu **Kestävän elämäntavan välttämättömyys**:

- Kestävä elämäntapa osaksi koulujen arkea, esim. roskien lajittelu, kierrätys, oman ympäristön siisteystyö huolehtiminen, energia-agentit, kierrätysmateriaalien käyttö.

- Rohkaistaan kouluja järjestämään aiheeseen liittyviä teemapäiviä.
- Kuhmoinen on HINKU-kunta (hiilineutraalit kunnat tavoittelevat ilmastopäästöjen vähentämistä).

Pienelle lukiolle ominaista yhteisöllisyyttä korostetaan koko lukion ajan. Lukiomme perinteisiin kuuluvat erilaiset juhlat, kuten Wanhoiden tanssit, penkkarit sekä muut yhtenäiskoulun yhteiset tilaisuudet, jotka liittyvät työyhteisön sekä opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta. Teema- ja juhla kokonaisuudet edellyttävät opettajien yhteistyötä ja -suunnittelua. Opiskelijoita kannustetaan yhdessä suunnittelemaan ja osallistumaan koulun tapahtumien järjestämiseen. Jokaisesta ikäluokasta pyritään saamaan jäsen opiskelijakunnan hallitukseen, jonka kannanottoa tulee pyytää aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

Lukuvuoden painopistealueita pyritään nostamaan esille yhtenäiskoulun arjessa useilla eri tavoilla. Oppilaat ja opiskelijat ovat ehdottaneet mm. seuraavia:

- käytetään energiaa säästeliäämmin, luonnonvaloa silloin, kun sitä on saatavilla, ei vilkutella valoja, sammutetaan sähkölaitteet, kun niitä ei tarvita (esim. valot välitunnin ajaksi), ei tuuleteta turhaan
- oppikirjoista ja kouluvälineistä pidetään huolta paremmin, säästetään materiaaleja mm. askarreltaessa, käytetään kierrätysmateriaaleja (mm. kopiopaperia), käytetään käsi- ja wc-paperia säästeliäästi
- lajitellaan roskat (myös muovit)
- jaetaan kierrätysniksejä info-TV:n välityksellä
- ei rikota luontoa esim. katkaisemalla puita, repimällä kasveja tai tekemällä luvattomasti tulta luontoon
- kuljetaan kävellen, pyöräillen, kimpakyydeillä
- vähennetään kouluruoan hävikkiä, myydään tai lahjoitetaan ylimääräruoka
- opetuksessa huomioidaan ilmastoasiat
- dokumentoidaan roskankierrätystä-teemapäivä
- siivotaan koulun ympäristöä ja kylänraittia
- istutetaan kasveja ulos.

TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa oppilaita (jolla tarkoitetaan niin esikoululaisia, perusopetuksen oppilaita kuin lukion opiskelijoitakin) kannustetaan oppimiseen ja pitkäjänteiseen työntekoon. Heitä ohjataan siihen, että työhön pitää syventyä, oppimisessa tarvitaan ponnistelua ja työt tehdään loppuun. Yhdessä pyritään luomaan ilmapiiri, jossa oppilas rohkaistuu yrittämään ja oppimaan myös virheistä. Oppilaat kohdataan yksilöinä ja heille räätälöidään tarvittaessa yksilöllisiä oppimissuunnitelmia.

Koulussa käydään vuoropuhelua henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Oma osaamista jaetaan muille ja vastaavasti muilta opitaan. Yhteisopettajuuden työtapoja hyödynnetään yhteisen oppimiskokemuksen rakentamisessa. Koulun toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä ja yhteistyössä. Oppilaat osallistuvat oman luokkansa ja kouluyhteisön päätöksiin kehitystasonsa mukaisesti. Koulun oppilaskuntaa osallistetaan yhteisiä päätöksiä tehdessä. Oppilaskunta voi myös koota oppilaiden ajatuksia ja toiveita ennen päätöksen tekoa. Opettajat ja muu henkilöstö suunnittelevat koulutyötä ja etenkin monialaisia oppimiskokonaisuuksia oppilaiden kanssa yhdessä.

Uusi koulurakennus, jossa opiskelevat oppilaat 5. luokasta alkaen, antaa aiempaa paremmat mahdollisuudet toteuttaa nykyaikaista opetusta. Opetussuunnitelmien mukaan oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Nyt käytössä olevat tilat edistävät varsin hyvin osallistumista ja yhteisöllisyyttä. Suunnittelun alkuvaiheissa pohdimme muoti-ilmiöksi nousseiden avoimien oppimisympäristöjen ja perinteisten luokkatilojen hyviä ja huonoja puolia. Päädyimme varsin hyvään kompromissiin: jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on kotiluokka, jossa suurin osa päivän oppitunneista pidetään. Usein vain taide- ja taitoaineiden sekä luonnontieteen oppitunneilla opiskellaan toisaalla. Tämä rauhoittaa koulun arkea, kun oppilaiden ei tarvitse jokaisen välitunnin jälkeen siirtyä toiseen tilaan. Tilanteesta hyötyvät erityisesti sellaiset, joilla on haasteita hahmottamisessa, aistiherkkyudessa, toiminnanohjauksessa tai ohjeiden noudattamisessa. Ratkaisu on aiheuttanut henkilökunnalle hieman lisäliikuntaa, mutta se on sopeutunut asiaan varsin hyvin ja korostammehan muutenkin *Liikkuvan koulun* ajatuksia. Kotiluokissa on lasiseinä tai ainakin lasiovi — siis hyvä näkyvyys — oppimisaulaan, jota voidaan hyödyntää oppitunneilla. Lisäksi suuressa osassa luokkia on mahdollisuus avata luokkien väliseinä ja toimia yhdessä naapuriluokan kanssa. Tätä toivotaan opettajien jatkossa hyödyntävän enemmän. Rakennuksen sydämenä toimii kouluruokaravintola *Sapuskala* sekä vieressä oleva monitoimitila, joka on mm. lukiolaisten käytössä hyppytunneilla. Vieressä on kätevästi myös kotitalousluokan kabinetti. Ratkaisulla tarjotaan tiloja koulun lisäksi nuoris-, kulttuuri-, liikunta-, järjestö- ja kansalaistoiminnan eri ryhmille. Tavoitteena on tilojen tehokas käyttö kaikkina viikompäivinä aamun ensimmäisistä tunteista illan viimeisiin kokoontumisiin. Helpotusta arjen sujumiseen on tuonut myös oppilashuollon ja hallinnon tilojen läheisyys osana rakennusta, jossa suurin osa yhtenäiskoulun väestä päivittäin työskentelee.

Koulussa oppilaita rohkaistaan tunnistamaan omat vahvuudet ja mahdollisuudet. Korostetaan, että samanarvoisuus ei merkitse samanlaisuutta. Oppilaita rohkaistaan kohtaamaan maailman moninaisuus avoimesti ja uteliaasti.

Nykyisten opetussuunnitelmien mukaan opiskelevat kaikki esi- ja perusopetuksen oppilaat. Yhtenä johtavana ajatuksena näissä OPSeissa on toimintatapa: oppilas vastaa entistä enemmän omasta oppimisestaan, ja opettaja toimii työskentelyn ohjaajana ja tukijana. Oppisisältöjen lisäksi painotamme taitoja ja vuorovaikutteista työskentelyä. Lukion ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat (juniorit ja seniorit) opiskelevat uuden opetussuunnitelman LOPS2021 mukaan, abit jatkavat vuoden 2016 LOPSin mukaista opiskelua. Näkyvimpänä erona vanhassa ja uudessa LOPSissa on se, että juniorit eivät enää opiskele kursseja vaan moduuleista rakennettuja opintojaksoja, joiden laajuuksia mitataan opintopisteinä. Lukion oppitunnit ovat pääsääntöisesti 75 minuutin mittaisia.

Perusopetuksen sekä lukion uudessa opetussuunnitelmassa korostuu oppiaineiden opetuksessa laaja-alainen osaaminen, joka rakentuu eri näkökulmista. Vastaavat asiat löytyvät esiopetuksen sekä lukion vanhasta opetussuunnitelmasta. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja myös niitä yhdistävää osaamista. Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja.

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää oppimista. Lähtökohtana on, että oppilaat ymmärtävät, mitä heidän on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkoituksenmukaisten työskentelytapojen valintaan. Opintojen aikainen arviointi ja palautteen antaminen ovat osa oppilaan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat oppilasta tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti. Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointia koskeva luku on kokonaan uudistettu.

Lukuvuoden 2022—2023 kehittämistavoitteet:

Edeltävän lukuvuoden toiminnan arvioinnin perustella kehittämiskohteiksi lukuvuodelle 2022—2023 on valittu seuraavat:

1. yhteisöllisyys
2. hyvinvointi
3. sujuva kouluarki.

Näiden käytännön toteuttamiseksi oppilaat ja opiskelijat ovat ideoineet mm. seuraavia:

Yhteisöllisyys

- välitunneilla toimiminen muiden luokkien oppilaiden kanssa
- juhlat, puuhapäivät ym.
- yhteistyön lisääminen oppilaiden kesken (kummiluokat, isot opettavat pienempiä, pienet yleisönä isompien esitelmille) ja henkilökunnan kesken (yhteisopettajuus, opettajavaihto)
- eväsretki lukuvuoden alussa esim. uimalassa tai koulun terassilla, mukaan ValmOn oppilaat
- koko koulun elokuvanäytäntö
- huoltajien ym. kutsuminen koulun toimintaan
- yhteinen luokkaretken ja rahankeräyskohteiden suunnittelu
- luokan yhteinen projekti (taideteos tms.)
- sähly- ja pesäpalloturnaukset, yhteisiä pelejä, liikunnallisia päiviä
- vältetään luokkajakojen korostamista
- yhteisiä päivänavauksia
- ryhmäytymistä enemmän
- enemmän yhteisiä lukio-opintoja yli luokkarajojen
- valmistavan opetuksen oppilaiden ottaminen mukaan aktiivisesti.

Hyvinvointi

- ketään ei syrjitä, otetaan kaikki mukaan leikkeihin, ollaan ystävällisiä kaikille
- jos on huolia, puhutaan niistä aikuisille ja kavereille, kuunnellaan toisia
- kutsutaan vieraita koululle kertomaan kiusaamisesta
- hyvä hygienia, käsienpesu koronan ym. tautien leviämisen estämiseksi
- riittävä uni
- oppitunneilla pieniä taukoja ja liikkumista
- aikataulutuksen suunnittelu (mm. koesumat)
- koulutyön kuormittavuuden vähentäminen: eriyttämisen lisääminen, keskitytään olennaiseen, "töitä tehdään, mutta ei otsa kurtussa puurtaen"
- askartelupäivä, uimapäivä, leikkipäivä, "kaikki pelaa" -päivä, lenkkipäivä
- tarinapiiri, lukutuokio
- teemapäivä hyvinvoinnista
- kasveja ja ulkoaktiviteetteja opiskeluympäristöön, retkiä luontokohteisiin
- ilmainen aamu- ja välipala, välipala-automaatti
- pidempi ruokavälitunti
- vähemmän hyppytunteja

- lukion opettajien yhteissuunnittelu (mm. projektit, tutkimukset), jotta opiskelijoiden kuormittavuus vähenisi
- tasavertainen kohtelu
- kivojen asioiden kirjoittaminen päivittäin/viikoittain PostIt-lapuille./

Sujuva kouluarki

- jokainen huolehtii omista tehtävistä, sääntöjen noudattamisesta ja omasta käyttäytymisestä
- sovitaan yhteiset säännöt leikkeihin ym.
- selvitetään ongelmatilanteet keskustelemalla
- huolehditaan yhteisistä tavaroista, välituntivälineet laitetaan hyvään järjestykseen
- yhteisöllisyys sekä henkilökunnan että oppilaiden/opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja yhteisten pelisääntöjen kirkastaminen (myös sääntöjen "perkaaminen" vuosittain)
- lukiossa yhtenäinen opiskelumateriaali eli kurssilla ei sekä digi- että paperimateriaalia
- opiskelijoiden toiveiden huomioiminen
- ideoidaan yhdessä hyviä tapoja toimia.

Opettajat ja muu henkilökunta suunnittelevat yhdessä oppilaiden kanssa oppitunneille, välitunneille, ruokailuun ja yhteisiin tapahtumiin toimintaa edellä olevien ideoiden pohjalta. Koulun yhteisöllinen oppilas-huoltoryhmä seuraa asioiden kehittymistä ja suunnittelee tarvittaessa toimia asioiden edistämiseksi.

Kaikki koronatilanteeseen liittyvät rajoitukset on lukuvuoden alkaessa purettu. Koululla on varautumissuunnitelma, jota hyödynnetään, mikäli koronatilanne heikkenee. Arjessa pyritään hyödyntämään aiempina vuosina opittuja hyviä käytänteitä, jotta kaikkien olisi turvallista ja terveellistä opiskella ja työskennellä koulussa.

Lukion aloitti syyslukukaudella 15 opiskelijaa, joista 7 ratsastuslinjalla. Lukion markkinointia tehdään edelleen aktiivisesti (sosiaalinen media, lehdet, julkaisut, tutustumiset, messut ym.), jotta taataan lukioon riittävä opiskelijamäärä tulevaisuudessakin. Uutena asiana yhtenäiskoulu tarjoaa lukion uusille opiskelijoille ilmaisen ajokorttikoulutuksen.

EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET

Eheyttämisen tavoitteena on tehdä mahdolliseksi opiskeltavien asioiden välisten suhteiden ja keskinäisten riippuvuuksien ymmärtäminen. Eheyttäminen auttaa oppilaita yhdistämään eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Tavoitteena on, että oppilaat hahmottavat opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän, yhteisön ja yhteiskunnan kannalta.

Opetus on pääsääntöisesti ainejakoista. Esi- ja alkuopetuksessa opetus on osittain eheytettyä. Yläkoulussa tehdään oppiainerajat ylittäviä projekteja. Eheyttämisessä huomioidaan oppilaiden tarpeet ja opetuksen tavoitteet. Näin ollen eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella.

Eheyttämistä toteutetaan mm:

- rinnastamalla eli opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti

- jaksottamalla eli järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin opiskeltaviksi
- toteuttamalla teemapäiviä, erilaisia tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja
- suunnittelemalla monialaisia, pitempikestoisia oppimiskokonaisuuksia, joiden toteuttamiseen osallistuu useampia oppiaineita ja joihin voi sisältyä edellä mainittuja eheyttämistapoja
- muodostamalla oppiaineista integroitua kokonaisuuksia
- kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan eheyttettynä (alkuopetus)
- opiskellaan erilaisissa ja eri-ikäisten oppilaiden ryhmissä ja työskennellään eri aikuisten kanssa. Aikuinen voi olla myös koulun ulkopuolinen asiantuntija.
- yhdistetään koulun ulkopuolinen oppiminen koulutyöhön.

Osa oppiaineista eheytetään lukuvuoden aikana monialaiseksi oppimiskokonaisuudeksi. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien MOKO-viikko toteutetaan kevätlukukaudella. Teema liittyy lukuvuoden painotettavaan kokonaisuuteen *Kestävän elämäntavan välttämättömyys*. Teemaviikkoon osallistuvat esi- ja perusopetuksen oppilaat. Oppilaat osallistuvat myös viikon suunnitteluun. Lukion opiskelijat osallistuvat viikon aikana korkeakoulujen kurkistuskursseille.

Sivistyslautakunta on edellyttänyt, että MOKO-viikon teemaksi nostetaan kotiseututeema. Tämän toteuttamiseksi ovat oppilaat ja opiskelijat esittäneet seuraavia kohteita: Isojärven kansallispuisto, Linnavuori, museot, risteily, kyläsuunnistus, uimala, satama, talli, Velisjärvi, hautausmaa, kylänraitin siivoaminen, yhteistyö kotiseutu- ja kulttuuriyhdistyksen kanssa, yrittäjien vierailuja koululle. MOKO-viikolla pyritään sovittamaan lukuvuoden painotettava kokonaisuus sekä kotiseututeema yhteen siinä määrin kuin se on mahdollista.

LUKIOSSA TARJOTTAVAT OPINTOJAKSOT JA KURSSIT LUKUVUONNA 2022—2023

KUHOISTEN YHTENÄISKOULUN LUKIO

OPINTOJAKSOT JA KURSSIT 2022 - 2023

JUNIORIT L22					SENIORIT L21					ABIT L20				
1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi
AI01		AI02AI03	AI04		AI05			AI06AI07	AI08		wAI08	wAI09		
		RU08			S205			S206S207	S208		wS208	wS209		
EN09 1,5		RU01RU02			RU03			RU04/wBB04	RU05/wBB05	wBB06	wBB07	wBB09		
EN01EN02				EN03		EN04	EN05	EN06/wEA06			wEA07	wEA10		
											wEA08 2	wEA08 1		
	SB01 1*	SB01 2*	SB02*	SB03*						wVB05 2*	wVB05 1*	wVB06*		
	FC01 2	FC01 1	FC02 1	FC02 2		FC01 2	FC01 1	FC02 1	FC02 2					
										wMA12 1	wMA12 2			
MA01	MA02	MA03	MA04		MA05	MA06	MA07	MA08	MA09	wMA11	wMA13	wMA14		
MB01	MB02	MB03	MB05		MB04	MB08*		MB05	MB09*	wMB09				
BI01	BI02BI03						BI04	BI05	BI06/wBI05	wBI07				
GE01				GE02		GE03	GE04*							
FY01FY02	FY03						FY04*	FY05*	FY06*	wFY06	wFY07	wFY08		
		KE01KE02	KE03			KE04		KE05*		wKE05				
		FI01			FI02									
	PS01TE01 6		PS02/wPS02		PS03	PS05/wPS05	PS06/wPS06		PS04		PS05/wPS05	PS06/wPS06		
	HI01			HI02	HI06/wHI06	HI03		HI04*		HI06/wHI06				
			YH01		YH03	YH02				wYH05				
		UE01					UE02							
						TE02			TE03					
			LI01 1	LI01 2	LI02 1	LI02 2	LI04							
					LI05/wLI05 1	LI05/wLI05 1	LI05/wLI05 1			LI05/wLI05 1	LI05/wLI05 1	LI05/wLI05 1		
	MU01 1	MU01 2	MU02 1	MU02 2				MU02 1	MU02 2					
KU01 1	KU01 2													
OP01 1		OP01 1		OP01 1			OP02 0,5		OP02 1	wOP02 1		wOP02 0,5		
HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1	HR12/wHR12 1	HR12/wHR12 2	HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1	HR12/wHR12 1	HR12/wHR12 2	HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1	HR09/wHR09 1		
AT01 1	AT01 1		AT01 1											
20	21	21	13 - 14	9 - 14	16	11 - 14	6,5 - 9,5	12 - 13	7 - 12	1	0	0,5		

XXXX pakollinen
 XXXX valinnainen
 XXXX MU02 ja KU02: jompikumpi pakollinen
 XXXX ei tarjota lukuvuositain
 XXXX ei toteudu, ellei saada lisää opiskelijoita

* toteutetaan puolikkaana

XXXX pakollinen
 XXXX syventävä/soveltava

Mikäli opiskelijalla on tarve suorittaa muita opintojaksoja/kursseja esim. ylioppilaskirjoituksia varten, opintoja voidaan järjestää myös itsenäisinä tai verkko-opintoina. Lukuvuonna 2022—2023 mm. ranskan kielestä, uskonnosta ja terveystiedosta on tarjolla verkkokursseja.

PERUSOPETUKSEN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2022—2023

aine/luokka-aste (viikkotunteja)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3
englanti	1	1	2	2	2	2	2	2	3
ruotsi						2	2	2	1
matematiikka	3	3	4	4	4	4	3	4	4
ympäristöoppi	2	2	3	3	3	2			
biologia							1	1	1,5
maantieto							1	1	1,5
fysiikka							1	1,5	1
kemia							1	1,5	1
terveystieto							0,5	1,5	1
uskonto/elämänkatsomustieto	1	1	2	2	1	1	1	1	1
historia				0	1	1	2	2	
yhteiskuntaoppi					1	1			3
musiikki	1	1	2	2	1	1	2		
kuvataide	1	1	2	2	2	2	2		
käsityö	2	2	2	2	2	2	3	1	
liikunta	2	2	2	2	3	2	3	2	3
kotitalous							3	1	1
oppilaanohjaus							0,5	0,5	1
valinnaiset aineet						1		4	4
valinnainen kieli					2	2	2		
yhteensä viikkotunteja	20	20	24	24	25	25	30	30	30

KOULUSSA JA KOULUN ULKOPUOLELLA ANNETTAVA OPETUS

Yhtenäiskoulun esiopetuksessa annetaan opetussuunnitelman mukaista opetusta 20 tuntia viikossa ja perusopetuksessa yhteensä 228 tuntia viikossa. Valinnaisaineet sekä osa muista aineista opetetaan pienryhmäopetuksena, samanaikaisopetuksena tai joustavissa ryhmissä (pääasiassa matematiikassa, äidinkielessä, vieraassa kielessä ja käsityössä). Tämän lisäksi annetaan 72 tuntia viikossa erityisopetusta, joka toteutetaan pienryhmäopetuksena, henkilökohtaisena tukena sekä samanaikaisopetuksena eli kaksi opettajaa yhdessä opetusryhmässä. Tukiopetusta järjestetään tarpeen mukaan. Esi- ja perusopetuksen tuntikehys lukuvuodelle 2022—2023 on 411 vuosiviikkotuntia. Perusopetuksen valmistavaa opetusta annetaan 20—30 tuntia viikossa riippuen oppilaan ikätasosta. Lukion tuntikehyksestä, joka on 158 vuosiviikkotuntia, käytetään opetukseen 104 tuntia viikossa.

Lukuvuotena 2022—2023 opetusta annetaan 187 päivänä (itsenäisyyspäivä tiistaina, loppiainen perjantaina, vapunpäivä maanantaina). Koulu alkaa kello 8.00, perusopetuksen oppilailla sekä esiopetuksessa pääsääntöisesti kello 8.45 ja päättyy kello 15.00 mennessä, lukiossa kello 16.30 mennessä. Esiopetusta järjestetään viitenä päivänä viikossa neljä tuntia kerrallaan.

Syyslukukausi ke 10.8. — to 22.12.2022
 Syysloma ma 17.10. — pe 21.10.2022 (vko 42)
 Itsenäisyyspäiväloma ma 5.12. — ti 6.12.2022
 Joululoma pe 23.12.2022 — pe 6.1.2023

Kevätlukukausi ma 9.1. — la 3.6.2023
 Talviloma ma 27.2. — pe 3.3.2023 (vko 9)
 Pääsiäisvapaa pe 7.4. — ma 10.4.2023
 Vappuvapaa ma 1.5.2023
 Helatorstaivapaa to 18.5.2023

Oppitunnit

Perusopetusasetuksen mukaan opetukseen tulee käyttää tuntia kohti vähintään 45 minuuttia. Lukiossa oppitunnit ovat pääsääntöisesti 75 minuutin mittaisia.

OPPITUNTIEN KELLONAJAT

LUOKAT 0 - 6	LUOKAT 7 - 9	LUKIO
	8.00 - 8.45	8.00 - 8.45
8.45 - 9.30	8.45 - 9.30	
9.45 - 10.30	9.45 - 10.30	9.00 - 10.15
ruokailu	10.45 - 11.30	10.30 - 11.45
11.10 - 11.55	ruokailu	
läksyparkki/välkkäri-toiminta/kerho	läksyparkki/välkkäri-toiminta/kerho	ruokailu
12.25 - 13.10	12.25 - 13.10	12.30 - 13.45
13.15 - 14.00	13.15 - 14.00	välipala
välipala	välipala	
14.15 - 15.00	14.15 - 15.00	14.00 - 15.15
	15.05 - 15.50	15.15 - 16.30

Välitunnit

Välitunnit vietetään pääsääntöisesti ulkona välituntialueella, lukiolaisten on mahdollista olla sisällä. Välituntialueiden kuvat löytyvät rakennusten seinältä. Poistuminen koulualueelta välituntien aikana on ilman opettajan lupaa perusopetuksen oppilailta kielletty. Jos oppilaalla on hoidettavana omia tai perheen asioita esimerkiksi kylällä, on siitä toimitettava kirjallinen lupapyyntö esimerkiksi Wilman välityksellä. Luvan antaa luokanopettaja/-valvoja. Koulun alueelta poistumisesta tulee aina ilmoittaa välituntivalvojalle etukäteen. Pitkän välitunnin aikana järjestetään välkäritoimintaa, läksyparkkimahdollisuus sekä erilaista kerho- ja harrastetoimintaa.

Valvonnat

Opettajat vastaavat valvonnasta. Koulunkäynninohjaajat avustavat välituntivalvonnassa seuraamalla oppilaskuljetusten sujuvuutta ja huolehtimalla kuljetusta odottavista oppilaista pääasiassa luokilla 0—6. Ohjaajat ja kouluavustaja valvovat myös läksyparkkia ja toimivat välituntivalvojina. Odotuksien aikana oppilaille osoitetaan koululta tila, jota he voivat käyttää.

Edellä olevilla järjestelyillä ja laadukkaalla perusopetuksella taataan oppilaille turvallinen kouluympäristö ja mahdollisuus menestykselliseen koulutyöhön.

Ruokailu ja välipala

Ruokailussa noudatetaan hyviä ruokailutapoja ja toivotaan, että syötäisiin kaikkia ruokia makutottumusten kasvattamiseksi. Erityisistä (esim. vaikea allergia) erityisruokavalio on mahdollinen, tällöin tulee olla yhteydessä kouluterveydenhoitajaan. Kaikki oppilaat osallistuvat ruokailuun, ja kaikille ruokailijoille on tarjolla vapaasti otettava kasvisruokavaihtoehto.

On tärkeää, että oppilas syö kotona ennen koulupäivän alkua riittävän aamupalan. Limsoja, energiajuomia, sipsejä, makeisia yms. ei tuoda kouluun.

Kuhmoisten yhtenäiskoululle on myönnetty Kouluruokadiplomi®. Se on kouluille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävä kouluruokailun edistämisestä. Diplomi on osoitus siitä, että koulussa huolehditaan kouluruokailulle asetettujen ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatus tavoitteiden toteutumisesta. Diplomi kertoo myös hyvästä yhteistyöstä. Diplomin myöntämisestä vastaa Ammattikeittiöosaajat ry. Diplomin tavoitteena on kohottaa kouluruokailun arvostusta ja nostaa se näkyväksi osaksi koko koulun yhteistä toimintaa. Diplomin kysymyssarja antaa myös vinkkejä kouluruokailun toteuttamiseen ja kannustaa kehittämään parantamista edellyttäviä asioita.

Koulun ruokalassa on normaalitilanteissa myynnissä välipala käyttäen välipalapassia kello 13.45—14.15. Jos lukiolaisella on oppitunteja kello 15.15 jälkeen ja koko päivän oppituntien määrä on vähintään viisi, on opiskelija oikeutettu ilmaiseen välipalaan. Ruokalassa on nimilista, johon on merkitty viikoittain ilmaiseen välipalaan oikeutetut opiskelijat.

Opetuksen maksuttomuus

Esi- ja perusopetus ovat jo pitkään olleet maksuttomia. Oppivelvollisuuslaki muutti lukion käytänteitä junioreilla ja senioreilla. Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa kouluksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja. Opetuksen järjestäjän ei tarvitse järjestää koulukuljetusta, vaan yli 7 km koulumatkoista opiskelija voi anoa Kelalta koulumatkatukea. Maksuttomuus ei koske abeja.

Tapahtumakalenteri

Vuosikelloon on kirjattu suunnitelmissa olevia tapahtumia. Näihin tietoihin voi tulla muutoksia, esimerkiksi koronatilanteen takia. Tarkemmat ajankohdat ja päivitykset julkaistaan koulun nettisivuilla sekä Wilman tiedotteina ja viesteinä.

VUOSIKELLO 2022—2023

ELOKUU	SYYSKUU	LOKAKUU	MARRASKUU	JOULUKUU
ma 8.8. henkilökunnan koulutuspäivä (veso)	to 1.9. työtyytyväisyyskyselyn palautekeskustelu	ma 17.10. — pe 21.10. syysloma	ke 2.11. ja ke 9.11. alaluokkien uimahallikäynnit	ma 5.12 — ti 6.12. itenäisyyspäiväloma
ti 9.8. henkilökunnan suunnittelupäivä (veso)	ti 6.9. kotiväenilta	ke 26.10. alaluokkien uimahallikäynti	to 17.11. Konstaapeli Maltin nukketatteri 0., 1. ja 2. lk	to 8.12. lukion ja yläkoulun teatteriretki Lahden kaupunginteatteriin <i>Kaaos</i> -näytelmää katsomaan
ke 10.8. lukuvuosi alkaa	ke 7.9. vierailu eduskuntaan 9. lk, seniorit ja abit	ma 31.10. — pe 4.11. Jämsän seudun 2. asteen opettajien vaihtopäivät	ma 28.11. mennessä kevään yo-kirjoitusten ilmoittautumiset koululle (syksyllä kirjoittaneilla päivä on to 1.12.)	to 22.12. syyslukukausi päättyy
to 11.8. — pe 12.8. luokilaisten ryhmäytyminen Velisjärvellä	ma 12.9. — pe 16.9. työelämään tutustuminen (TET) 8. lk	HOJKSien laadinta ja päivitys lokakuun loppuun mennessä	ti 29.11. 3. periodi alkaa	eskareiden joulusauna Kopolassa
pe 12.8. ja to 18.8. vierailut Riihigalleriaan	yo-kokeet: ke 14.9. YH, KE, GE, TE, pe 16.9. A-englanti, ma 19.9. B1-ruotsi, ti 20.9. matematiikka, to 22.9. FF, HI, FY, BI, ma 26.9. B3-venäjä		ke 30.11. Operaatio Pirkanmaan Kulttuuritempauksen ja NÄTY:n opiskelijoiden <i>Kauhua ja ketsupia</i> -teatteriesitys yli 10-vuotiaille	arviointikeskustelut 1., 3. ja 7. lk joululomaan mennessä (ykkösillä tammi-kuun loppuun mennessä)
to 25.8. — pe 26.8. koulukuvaus	ke 14.9. kutsunnat koululla			sirkuskerholaisten vierailu Sorin sirkukseen joulu—kesäkuussa
kerhot (myös Harrastamisen Suomen mallin kerhot) alkavat elo—syyskuussa	ma 19.9. — pe 23.9. työelämään tutustuminen (TET) 9. lk			pe 23.12.— su 8.1. joululoma
poistumisharjoitus elo—syyskuussa	to 22.9. henkilökunnan pedagoginen iltapäivä (½-veso)			
Taidetestaajien (8. lk) retki loppusyksyllä/keväällä pääkaupunkiseudulle	ke 28.9. liikuntapäivä			
Tulikettu-turvallisuuskoulutus luokka-asteille 0, 2, 6 ja 8 lukuvuoden aikana	pe 30.9. 2. periodi alkaa			
	harrastusviikko syyskuussa			

TAMMIKUU	HELMIKUU	MAALISKUU	HUHTIKUU	TOUKO—KESÄKUU
ma 9.1. kevätlukukausi alkaa yhteishakuilta 9. lk vierailu kärkeäoikeuteen tammi—helmikuussa 9. lk, mahdollisesti seniorit teatteri-/taidenäyttelymatka tammi—kesäkuussa	ti 7.2. 4. periodi alkaa to 9.2. penkkarit pe 10.2. vanhojenpäivä ma 27.2. — pe 3.3. talviloma yhteishaku 9. lk helmi—maaliskuussa liikuntapäivä helmi—maaliskuussa, laskettelu-reissu Himokseen KE05-opiskelijoiden vierailu Meltexille tai Jämsänkosken paperitehtaalle helmi—maaliskuussa	ma 13.3. — pe 17.3. työelämään tutustuminen (TET) 9. lk ti 14.3. yo-kokeet: <i>äidin-kieli, lukutaito, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus</i>, to 16.3. B3-kieli, pe 17.3. äidinkieli, kirjoitustaito, ma 20.3. A-kieli, ke 22.3. matematiikka, pe 24.3. PS, FF, HI, FY, BI, ma 27.3. B1-ruotsi, ke 29.3. UE/UO/ET, YH, KE, GE, TE	to 6.4. 5. periodi alkaa pe 7.4. — ma 10.4. pääsiäisvapaa ma 17.4. — pe 21.4. perusopetuksen MOKO-viikko ja lukion korkea-kouluviikko HOJKSien arviointi huhtikuun loppuun mennessä, samoin 2.- ja 6.-luokkalaisten erityisen tuen oppilaiden ped. selvitykset BI06-opiskelijoiden vierailu Jyväskylän yliopiston biologian laitokselle abien opintomatka ulkomaille huhti—touku-kuussa	ma 1.5. vappuvapaa ti 16.5. Taidetestaajien retki Tampere Filharmonian <i>North Side Story</i> -konserttiin Tampereelle 8. lk to 18.5. helatorstaivapaa ke 31.5. mennessä syksyn yo-kirjoitusten ilmoittautumiset koululle la 3.6. lukuvuosi päättyy eskareiden talviturkinheittosauna Kopolassa vierailu Isojärven kansallispuistoon 1. ja 2. lk luokka-/kevätretki 5. lk luokkaretki 6. lk luokkaretki 9. lk

Työelämään tutustuminen

- asiantuntijoiden vierailut koululla
- huoltajien työpaikkoihin tutustuminen
- muut yritys- ja työpaikkavierailut.

Muu toiminta koulussa

- luokittaiset liikunta- ja luontoretket lähiseudun metsiin, puistoihin ym. liikunta- ja virkistysalueille
- luokittaiset kulttuuriretket, -tapahtumat ja vierailut: teatteri, konsertit, museot, kirjasto, elokuvat
- vierailijat koulussa eri opetusryhmien oppitunneilla
- 9.-luokkalaisten koulutuskokeilut ja tutustumiskäynnit lähiseudun ammatillisiin oppilaitoksiin sekä työ- ja elinkeinotoimistoon
- osallistuminen valtakunnallisiin tutkimuksiin
- seurakunnan päivänavaukset ja muu yhteistyö
 - nuorisotyönohjaaja Tiina Ampuja-Töyry
- yhteistyö sosiaalitoimen kanssa
 - koulukuraattori Teija Mäkelä ja vastaava kuraattori Miia Kaihlavirta-Häikiö
- yhteistyö nuorisotoimen kanssa
 - nuoriso-ohjaaja Satu Forsberg
- yhteistyö paikallisten urheiluseurojen kanssa
 - liikunnanopettaja Tea Savio
- yhteistyö Gradian kanssa
 - opo Jari Räsänen
- oppilaskunnan ja/tai tukioppilaiden järjestämät tapahtumat.

Lukiolaisten itsenäiset ja etäsuoritukset

Syventävät ja soveltavat kurssit sekä valinnaiset opintojaksot, joihin on ilmoittautunut 1—2 opiskelijaa, opiskellaan tarkoituksenmukaista harkintaa käyttäen joko puoliksi lähiopetuksessa ja puoliksi itsenäisesti/etäopiskeluna tai kokonaan itsenäisesti/etäopiskeluna. Opetus kursseilla ja opintojaksoilla, joihin ilmoittautuu vähän opiskelijoita, voidaan järjestää vuorovuosislukuna tai yhdysryhmiä muodostaen. Nämä on merkitty lukuvuoden jaksotussuunnitelmaan näkyviin.

Lukuvuonna 2022—2023 etä- tai itsenäisenä opiskeluna toteutetaan mm. osa ranskan kielen, uskonnon ja terveystiedon opinnoista.

Yhteistyö muiden koulutuksen ja palveluiden järjestäjien kanssa

Jämsän ja Kuhmoisten koulutuspalveluilla on yhteinen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman uudistamistyötä ohjaava työryhmä sekä toisen asteen johtoryhmä. Kuhmoisten sivistystoimi ostaa Mehiläiseltä koulupsykologin palvelut. Lisäksi Jämsän ja Kuhmoisten sivistystoimilla on voimassa oleva sopimus vaativan erityisen tuen oppilaiden opetuksen järjestämisestä Jämsänjoen yhtenäiskoululla.

Lukiolaisten itsenäistä tai etäopiskelua varten ovat yhtenäiskoulun yhteistyökumppaneina mm. Otavia, Tutorhouse ja SnellmannEDU.

Yhtenäiskoulu osallistuu yhdessä kolmen Ylä-Pirkanmaan kunnan (Juupajoki, Mänttä-Vilppula ja Ruovesi) kanssa Oikeus oppia –verkostoon, joka perustuu Opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämisohjelmaan vuosina 2020—2022. Henkilöstölle järjestettiin Työkalupakin tuunaus -koulutus Keuruulla 8.8.2022. Maakunnallinen opinto-ohjauksen kehittäminen (POKE) toteutetaan Tampereen kaupungin johdolla.

Kuhmoisten kunnan kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu lukuvuoden 2021—2022 aikana maakunnallisena yhteistyönä.

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa tehdään yhteistyötä huoltajien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Vuorovaikutuksessa korostuu avoimuus ja dialogisuus.

Kotiväenillat

Yhtenäiskoulun yhteinen kotiväenilta järjestetään 6.9.2022, luokittaiset kokoontumiset ennen ja jälkeen yhteisen osuuden. Tarvittaessa opettajat järjestävät muitakin kokoontumisia mm. luokkaretkiasioiden tiimoilta.

Henkilökohtaiset huoltajatapaamiset

- HOJKS (tavoite- ja arviointikeskustelut)
- arviointikeskustelut 1., 3. ja 7. luokan oppilaan ja huoltajien kanssa
- keskustelutilaisuudet (ns. kotiväenvartit) esikoululaisten, 5.- ja 9.-luokkalaisten, junioreiden sekä uusien oppilaiden huoltajien kanssa
- oppilashuollolliset tapaamiset.

OPPILASMÄÄRÄT 31.8.2022

luokka	oppilaita/ opiskelijoita
esi	17
1. lk	14
2. lk	13
3.—4. lk	5 + 10
3A	2
5. lk	13
6. lk	16
7. lk	15
8. lk	14
9. lk	8
9A	1
ValmO	6
L22	15
L21	11
L20	15
yhteensä	175

Yhtenäiskoulussa on oppilaita/opiskelijoita yhteensä 175, joista esiluokalla 17, perusopetuksessa 111, valmistavassa opetuksessa 6 ja lukiossa 41.

ERITYISOPETUS

Erityisopetus auttaa lasta tai nuorta, jolla on joko tilapäisiä tai pysyviä oppimisvaikeuksia. Erityisopettaja antaa myös puheopetusta. Erityisopettaja voi työskennellä tarvittaessa yhdessä luokan- tai aineenopettajan kanssa samanaikaisesti luokassa opettaen.

Tavallisimmin opettaja huomaa vaikeudet koulutyössä, mutta myös kotiväen olisi hyvä kertoa opettajalle, jos arvelee lapsellansa olevan oppimisvaikeuksia.

TUKIOPETUS JA LÄKSYPARKKI

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytkaista tukea, on oikeus saada tukiovetusta. Aloitteen tukiovetuksen antamisesta oppilaalle tekee ensisijaisesti opettaja, mutta myös oppilas ja kotiväki voi pyytää tukiovetusta.

Koululla toimii päivittäin kello 8.00—8.45 ja 11.55—12.25 valvottu läksyparkki, poikkeuksena tiistai, jolloin ei ole aamulla läksyparkkia. Oppilas voi tulla läksyparkkiin suorittamaan tehtäviään omasta aloitteestaan, opettajan ohjaamana/määräämänä tai huoltajan pyynnöstä.

LIIKUNNAN OPETUS

Oppilaiden liikuntatunnit järjestetään opetussuunnitelman mukaan vuodenajat huomioiden. Oppilailla tulee olla asianmukainen vaatetus liikuntatunneilla. Myös kotona kannattaa muistuttaa peseytymisen tärkeydestä liikuntatuntien jälkeen. Koululla on lainattavissa liikuntavälineitä.

Liikunnanopetuksessa järjestetään myös uimaopetusta uimahallissa. Oppilaat osallistuvat liikunnanopettajan näkemyksen mukaisesti erilaisiin kilpailuihin ja liikuntatapahtumiin. Kuljetus hoidetaan linja-autolla tai henkilöautolla.

OPPILASHUOLTO

Koulukohtaista oppilashuoltotyötä tehdään yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä, jossa suunnitellaan koko koulun yhteistä toimintaa ja oppimisympäristön hyvinvointia. Työhön kuuluu koko yhteisön, yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin kehittäminen, seuraaminen ja arviointi. Työssä pyritään edistämään oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta, sosiaalista vastuullisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllisessä oppilashuollossa voidaan käsitellä esim. järjestyssääntöjä, turvallisuuteen liittyviä asioita, oppilashuollon palveluista tiedottamista, oppilashuollon toimivuuden arviointia, hyvinvointiin liittyviä hankkeita ja teemapäiviä. Oppilashuoltoryhmä koordinoi yhteiseen hyvinvointiin liittyvää työtä, jota toteuttaa koko kouluyhteisö.

Yhteisöllisen oppilashuoltotyön tavoitteena on antaa kaikille — oppilaille, huoltajille, yhteistyötahoille ja henkilöstölle — mahdollisuus vaikuttaa oppilashuollolliseen toimintaan. Yleisiä asioita oppilashuoltoryhmän käsiteltäväksi voi tuoda koulun henkilökunta, oppilas tai hänen huoltajansa tai joku muu yhteistyötaho ottamalla yhteyttä oppilashuoltoryhmään kuuluvaan henkilöön. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu 3—5 kertaa lukuvuodessa käsittelemään koulun yhteisiä asioita. Kokouksista laaditaan muistiot.

Kuhmoisten yhtenäiskoulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän ydinkokoonpanossa ovat rehtori, koulupsykologi, koulukuraattori, vastaava kuraattori, kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, apulaisrehtori, opo, nuorisohjaaja sekä oppilaskunnan ja huoltajien edustajat. Oppilashuoltoryhmän kokouksiin voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita tai yhteistyötahoja. Ryhmän kokoonpano muuntuu joustavasti kulloisenkin tarpeen mukaan. Yhteisöllistä oppilashuoltoa tehdään myös koulun tiimeissä.

Yksilökohtaisen oppilashuollon perusajatuksena on huolehtia siitä, että oppilaan yksilölliset tarpeet oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyen tulevat koulussa huomioiduksi. Tavoitteena oppilashuollossa on yksilöllisten huolenaiheiden ja oppimisen esteiden ennaltaehkäisy sekä varhainen puuttuminen. Yksilölliseen oppilashuoltoon kuuluvat oppilaan käynnit terveydenhoitajan, kuraattorin tai koulupsykologin luona ja henkilökohtaiset keskustelut heidän kanssaan sekä yksittäisen oppilaan ympärille kootut oppilashuollolliset asiantuntijaryhmät.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsitte-lystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus.

Koulussa toimii oppilashuoltoryhmien ohella **oppilaiden oppimisen tuen tarvetta** pohtiva pedagoginen ryhmä, johon kuuluvat rehtori, erityisopettajat sekä tarvittaessa opo, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja/tai koulukuraattori. Ryhmä koordinoi monialaisessa yhteistyössä oppilaiden pedagogista tuen tarvetta yleisellä tasolla ja se kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Koulupsykologi, erityisopettaja ja rehtori käsittelevät pedagogiset asiakirjat.

Oppilashuollon toimijat

Peruskoululaisten **oppilaanohjaajana** ja lukiolaisten **opinto-ohjaajana** toimii Jari Räsänen. Opo tekee yhteistyötä kodin kanssa mm. seuraavissa asioissa: kurssi- ja ainevalintoihin liittyvät kysymykset, ammatinvalinta, työelämään tutustuminen (TET), henkilökohtaiset vaikeudet kotona ja koulussa, oppimisvaikeudet sekä yleensä asiat, jotka ovat vaikuttamassa koulunkäyntiin.

Koulupsykologi toimii koulun psykologisena asiantuntijana lasten ja nuorten koulutyötä suunniteltaessa ja kehitettäessä. Tarvittaessa koulupsykologi osallistuu yksittäisen lapsen tukitoimien tarpeen arviointiin ja suunnitteluun ja selvittelee kasvuun, kehitykseen ja koulunkäyntiin liittyviä pulmatilanteita yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja koulun opetushenkilöstön kanssa. Koulupsykologina toimii Anne Huikko, joka työskentelee koululla maanantaisin.

Kuraattori toimii koulussa oppilashuollon palveluna perusopetuksen oppilaille sekä lukion opiskelijoille. Hänen tehtävänä on edistää oppilaiden hyvinvointia sekä auttaa ja tukea oppilaita, huoltajia ja opettajia erilaisissa ongelmatilanteissa. Oppilaat voivat saada keskusteluapua tulella kuraattorin luo oma-aloitteisesti tai opettajien ohjaamana. Myös huoltajat voivat ottaa yhteyttä, jos jokin lapsen kasvatukseen, koulunkäyntiin, kaverisuhteisiin, perheoloihin tai vapaa-aikaan liittyvä asia mietityttää. Kuraattori Teija Mäkelä työskentelee koulussa kolmena päivänä viikossa, pääsääntöisesti maanantaista keskiviikkoon.

Vastaava kuraattori Miia Kaihlavirta-Häikiö toimii pääosin sosiaalityön asiantuntijana neuvontatehtävissä. Hän kehittää yhtenäiskoulun oppilashuoltoa yhdessä henkilöstön kanssa.

Kouluterveydenhoitaja Raija Kirjasniemi on koululla pääasiassa maanantaisin ja keskiviikkoisin kello 8—15 ja torstaisin kello 8—11. Terveystarkastus tehdään vuosittain kaikille oppilaille. Luokilla 1, 5 ja 8 tarkastukset ovat laajoja terveystarkastuksia (terveydenhoitajan tekemä tarkastus, lääkärintarkastus ja terveystarkastuksen avulla yhdessä huoltajien kanssa tehtävä lapsen hyvinvoinnin arviointi). Äkillisten tapaturmien ja sairauksien ensiapu kuuluu terveydenhoitajalle silloin kun on tavoitettavissa koululla.

Lääkärinhoitoa vaativat sairausasiat ja tapaturmat hoidetaan lääkärin ja hoitajien vastaanotolla tai kiirevastaanotolla. Sairasta lasta ei saa lähettää kouluun. Koulupäivän aikana sairastuneen oppilaan kuljetuksesta kotiin huolehtii huoltaja. **Koululääkärinä** toimii Iina Oivanen, joka on koululla sovitusti torstaisin aamupäivällä.

Mikäli oppilaalla on tarvetta erityisruokavalioon, huoltaja on yhteydessä terveydenhoitajaan. Yhteydenottojen tulisi tapahtua elokuun aikana. Kansallisen allergiaohjeistuksen mukaan erityisruokavalion tarve karotetaan ja jos tarve todetaan, lääkäri/terveydenhoitaja tekee todistuksen ja toimittaa sen ruokapalveluun.

Huoltajat informoivat opettajia itse, ja huoltajan tulee ilmoittaa ruokavaliomuutoksista kouluterveydenhoitajalle mahdollisimman pian.

Kouluruokailu

Kouluruoka tarjoillaan aamupäivän aikana. Ruokailu on opetustilanne. Oppilaan tulisi osata käyttää haarukkaa ja veistä, joten taitoa on syytä harjoitella myös kotona. Oppilaan tarvitsemasta erityisruokavaliosta tulee ilmoittaa koulun keittiöön mahdollisesti jo ennen lukuvuoden alkua. Erityisruokavalioissa koulu edellyttää lääkärin tai terveydenhoitajan lausunnon.

Koulun ruokalista löytyy ruokapalvelun nettisivulta www.kuhmoinen.fi > *Palvelut* > *Ruokapalvelut* > *Koulun ruokalista*. Päivittäin tieto näkyy myös koulun info-TV:ssä.

Koulukuljetukset

Koulukuljetus on maksuton perusopetuksen oppilaille, jos matka kouluun on yli 5 km, ja esiopetuksessa olevalle lapselle, jos matka on yli 1 km. Koulukuljetus on maksuton myös, jos oppilaan terveydentila niin vaatii tai jos matka määritellään muutoin vaikeaksi tai vaaralliseksi. Koulukuljetukset järjestee koulusihteeri yhteistyössä hallintosihteerin kanssa. Päätökset kuljetuksia koskevissa asioissa tekee sivistystoimenjohtaja. Kuntaan on laadittu koulukuljetussäännöt, jotka löytyvät osoitteesta www.kuhmoinen.fi > *Palvelut* > *Opetus* > *Lomakkeet ja ohjeet*.

Oppilaalle saattaa tulla odotustunteja. Kuljetusoppilaille jaetaan aikatauluista henkilökohtaiset laput, joista näkyvät myös oppilaan odotustunnit. Odotustuntilaisten valvonta tapahtuu iltapäivätoiminnan yhteydessä, koulunkäynninohjaajat valvovat, ja heidät tavoittaa iltapäivätoiminnan puhelimesta 040 485 6860.

Oppivelvollisuuslain myötä koulumatkat ovat lukiolaisille maksuttomia yli 7 km matkojen osalta. Kunnalla tai koululla ei kuitenkaan ole velvoitetta järjestää kuljetusta lukiolaisille. Lukion opiskelijat voivat kuitenkin anoa Kelasta koulumatkatukea.

Tapaturmat ja sairastuminen

Kuhmoisten kunta korvaa oppilaalle koulupäivän tai -matkan aikana sattuneesta tapaturmasta aiheutuneet kustannukset tietyin edellytyksin. Mikäli koulussa sattunut tapaturma tai sairastuminen vaatii terveyskeskävierailun, siitä ilmoitetaan huoltajalle. Mikäli huoltaja on huolehtinut itse oppilaan terveyskeskukseen/ ensiapuun viennistä, on tästä aiheutuneista kustannuksista toimitettava seloste sekä tositteet sivistystoimeen (Toritie 34 A).

Luokanopettajalla/luokanvalvojalla/ryhmänohjaajalla tulee olla käytettävissään jokaisen oppilaan kohdalta puhelinnumero, josta huoltajan tavoittaa koulupäivän aikana.

Kuhmoisten oppimisen tuki -sivusto löytyy osoitteesta www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi > *Oppimisen tuki*.

OPPILAAN MUU TUKEMINEN

Kuhmoisten kunnassa on hyväksytty 1.8.2016 alkaen perusopetuksen opetussuunnitelma, jossa määritellään tarkasti tukea tarvitsevien oppilaiden tukimuodot. Yhteistyö korostuu kodin ja koulun välillä suunniteltaessa oppilaalle hänen tarvitsemiaan tukimuotoja. Suunnittelussa sovelletaan kolmiportaisen tuen mallia. Tarkemmin asiaa selvitetään opetussuunnitelmassa. Linkit opetussuunnitelmiin löytyvät koulun nettisivuilta.

Koululainen liikenteessä

Turvallisin koulureitti on hyvä opetella yhdessä lapsen kanssa. Reitin varmistaminen ja kertaaminen useaan otteeseen ovat turvallisuustekijöitä pienen koululaisen koulumatkalla. Heijastimen ja pyöräilykypärän käyttöä on hyvä opettaa lapselle. Mikäli koulumatkalla sattuu oppilaalle tapaturma, siitä aiheutuneet kustannukset kunta tai esim. onnettomuuteen osallisena olleen ajoneuvon liikennevakuutus korvaa. Koulumatkan kulkemiseen ekaluokkalaisten osalta suosittelemme syksyllä kävelyä, keväällä jokainen koti voi itse harkita, miten koulumatka kuljetaan. Koulumatkan ja hammaslääkärikäyntien valvonta kuuluu kodin vastuualueeseen.

Oppilaiden tuominen ja hakeminen

Koulun sisäpihan halki kulkeva liikenne on turvallisuussyistä kiellettyä. Alakoulun piha on erittäin ahdas, ja pieniä koululaisia kulkee pihassa jatkuvasti. Autoilua alakoulun pihaan tulee välttää. Oppilaat tuodaan ja noudetaan yläpihalta. Autot on pysäköitävä niille varatuille parkkipaikoille.

Tavaroiden nimeäminen

Oppilaiden henkilökohtaiset tavarat (esim. vaatteet, kengät, hanskat, luistimet, sukset ym.) on hyvä nimetä, jotta helpommin selvitämme koululle jääneiden tavaroiden oikeat omistajat. Vuosittain koululle jää muovikasseittain tavaraa, joille ei löydy omistajia. Koululle unohtuneita tavaroita laitetaan esille kotiväeniltojen ja muiden tapahtumien yhteydessä. Unohtuneita tavaroita voi kysellä myös koulun siistijöiltä ja arvoesineitä koulun kansliasta.

POISSAOLOT

On tärkeää, että koulutyöhön osallistutaan säännöllisesti. Mikäli jossain aineessa poissaoloja kertyy huomattavan paljon, voi kyseisen aineen suoritus johtaa hylätyyn arvosanaan, koska näyttöjä ei kerry. Lukion kursseilla/opintojaksoilla rajat ovat määritelty tarkasti (ks. lukion opinto-opas).

Huoltajat voivat seurata ja ilmoittaa lapsensa poissaoloja Wilman kautta. Toivottavaa olisi, että **oppilaan ollessa sairas huoltaja ilmoittaa ennen koulupäivän alkua oppilaan kyseisen päivän poissaolon**. Wilmalla voi ilmoittaa myös poissaolojen syyt. Tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa EU:n tietosuojasetuksesta (GDPR). Se määrittelee, että oppilashallinnon ohjelmiin (Primus—Wilma) ei tule tallentaa mitään opetuksen järjestämisen kannalta epäoleellisia terveyteen liittyviä tietoja. Poissaoloja ja myöhästymisiä selvitetessä ei siis lisätietokenttään huoltajan ole syytä kirjoittaa arkaluonteisia terveydellisiä diagnooseja.

Perusopetuslain (26 § ja 45 §) mukaan oppilaalla on velvollisuus tulla kouluun ja hänen huoltajallaan velvollisuus huolehtia siitä, että hän näin tekee. **Jos huoltajalla on erityinen syy anoa lupaa lapsensa poissaololle, hänen tulee mahdollisimman hyvissä ajoin ennen poissaoloa selvittää, pitääkö opetuksen järjestäjä kyseistä syytä riittävänä poissaolon myöntämisperusteena. Tämä tarkoittaa siis sitä, että oppilaan poissaolo koulusta ei ole pelkkä ilmoitusasia muutoin kuin oppilaan sairastuessa äkillisesti.** Suuri osa poissaolojen syistä on sellaisia, että niihin lupa toki myönnetään, mutta siitä huolimatta kaikki etukäteen tiedetyt poissaolot tulee huoltajan anoa tunnin opettajalta (yksittäiset tunnit), luokanopettajalta/-valvojalta/ryhmänohjaajalta (1—5 koulupäivää) tai rehtorilta (yli 5 koulupäivää). Poissaolot anotaan täyttämällä Wilmassa *Hakemukset ja päätökset* -välilehdellä loma-anomus ja toimittamalla oppilaan opettajilta keräämät läksyt päätöksen tekijälle hakemuksen liitteenä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, liitteen voi toimittaa paperilla tai lähettää puhelimitse (tarkista puhelinnumero ko. henkilöltä), mutta tekstin tulee olla luettava selkeästi. Päätös tulee näkyviin Wilmaan samaan paikkaan, jossa hakemukset tehdään. Läksyjen keräämistä varten voi lomakkeen tulostaa koulun nettisivulta www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi > *Perusopetus* > *Huoltajalle* tai noutaa koulun kansliasta. Täysi-ikäiset lukiolaiset käyttävät samoja lomakkeita.

Tehtävien suorittaminen ylimääräisten lomien aikana

Mikäli oppilas lähtee muutamaa päivää pidemmälle lomalle koulun työaikana, hän saa opettajaltaan vain summittaiset ohjeet. Opettajat eivät tarkasta tehtäviä jälkikäteen, eikä tukiopetustunteja pääsääntöisesti käytetä loman takia syntyneiden aukkojen paikkailuun. Näin ollen huoltaja on velvollinen suorittamaan tehtävien tarkastuksen.

WILMA

Henkilökuntamme on helpoiten tavoitettavissa viestimällä Wilman välityksellä, huoltajien tunnukset on välitetty koteihin. **Wilma-tunnukset ovat henkilökohtaisia eikä niitä saa luovuttaa muille. Oppilaat ja opiskelijat käyttävät omia tunnuksiaan, huoltajat omiaan.** Wilma löytyy osoitteesta kuhmainen.inschool.fi/.

Wilmasta näkee viimeisimmät opintosuoritukset ja työjärjestyksen. Myös oppilaalla on omilla tunnuksillaan mahdollisuus nähdä itseään koskevat tiedot. Wilmaa käytetään myös sähköisen viestinnän välineenä kodin ja koulun välillä. Huoltajat voivat lähettää viestejä opettajille sekä vastaanottaa niitä. Opettajat vastaavat viesteihin mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään viikon sisällä yhteydenotosta. **Toivomme huoltajan käyvän Wilmassa aktiivisesti, mielellään päivittäin.** Wilman puhelimiin ladattava sovellus sisältää vain pienen osan Wilman toiminnoista, selainversiolla pääsee tutkimaan laajemmin oppilaan asioita. Wilmassa on myös ominaisuus, jolla halutessaan saa omaan sähköpostiinsa ilmoituksen, kun Wilmaan on tullut huomiotavia asioita. Niiden huoltajien kanssa, joilla ei ole mahdollisuutta Internet-yhteyden käyttöön, merkintöjen selvittämisestä sovitaan erikseen.

Koulun yhteyshenkilönä Wilman asioissa toimii koulusihteeri.

OPPIKIRJAT

Osa oppikirjoista on kierrätettäviä. Oppilaat ja opiskelijat saavat ne lukuvuoden ajaksi käyttöönsä ja kirjat kerätään takaisin. Kirjoja tulee säilyttää huolella. Mikäli kirja katoaa tai se palautetaan tuhrittuna tai rikottuna, kirja tulee korvata.

Lukion opiskelija voi lainata tarvitsemansa oppikirjat lukion kirjastosta lukuun ottamatta joihinkin oppiaineisiin liittyviä työ- ja harjoituskirjoja, jotka abien on hankittava itse, junioreille ja senioreille oppimateriaalit ovat maksuttomia. Oppikirjojen lainaamisesta peritään ennen elokuuta 2021 opintonsa aloittaneilta kahden ensimmäisenä lukuvuotena maksu, joka on 50 €/vuosi eli koko lukioajalta 100 €.

Pääsääntöisesti oppikirjat palautetaan aina opintojakson/kurssin päättyessä kirjastoon takaisin. Kirjojen lainauksista yo-kirjoituksiin valmistautumista varten sovitaan kirjastonhoitajan (Hanna Kaakko) kanssa. Mahdollisesti turmeltuneista ja palauttamatta jääneistä kirjoista peritään kirjan hankintahinta. Kun kaikki kirjat on asianmukaisesti palautettu, opiskelija voi opintojen päättyessä hakea 60 euron palautuksen suorituksesta maksusta.

Ennen elokuuta 2021 lukio-opinnot aloittaneiden lainausmaksu 50 € maksetaan Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukion tilille ja kuitti esitetään elokuussa kirjastonhoitajalle. Opiskelija ei saa lainata yhtään kirjaa ennen kuin kyseinen lainausmaksu on suoritettu.

LUKION OPISKELIJOIDEN TIETOKONEET

Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet ovat oppivelvollisuuslain 17 §:n mukaan oppivelvolliselle opiskelijalle maksuttomia. Oppivelvollisuuslainsäädännön kustannuslaskelmissa on arvioitu, että opetukseen osallistumiseksi jokaiselle opiskelijalle tulisi antaa tietokone käyttöön opintojen ajaksi. Lähtökohteisesti opiskelijat voivat hyödyntää jo käytössään olevia nettiyhteyksiä. Jos opiskelijalla ei ole käytössään nettiyhteyttä ja opetukseen osallistuminen sitä edellyttää, tulee koulutuksen järjestäjän tarjota myös nettiyhteys. Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukio tarjoaa nettiyhteyden opiskelijoiden käyttöön kaikissa koulurakennuksissa.

Laitte on tarkoitettu oppimisvälineeksi oppilaitokseen, opetukseen ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Laitetta saa käyttää vain opiskeluun.

Laitteesta ei saa poistaa siinä olevia ohjelmistoja, sovelluksia tai tilejä. Laitteeseen saa ladata vain oppilaitoksen määrittämiä tai hyväksymiä ohjelmistoja ja sovelluksia. Opiskelija voi ehdottaa opettajalle oppimista edistäviä sovelluksia ja ohjelmistoja. Näistä on sovittava etukäteen.

Laitteelle ei saa ladata tekijänoikeuksien vastaista tai laitonta materiaalia. Laitetta, ohjelmistoja, sovelluksia ja tilejä ei saa käyttää lain, hyvien tapojen, näiden käyttösääntöjen eikä oppilaitoksen sääntöjen ja ohjeiden vastaisella tavalla. Materiaalia tuotettaessa ja julkaistaessa tulee noudattaa lakeja ja asetuksia tietosuojan ja yksityisyydensuojan liittyen.

Laitetta tulee käsitellä huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen huolehtien myös sen puhtaudesta. Laitteeseen ei saa liimata tarroja. Laitetta tai käyttäjätunnuksia ei saa lainata tai antaa ulkopuolisten käyttöön. Laitteen katoamisesta, vahingoittumisesta tai toimivuuteen liittyvistä ongelmista on ilmoitettava viipymättä opettajalle.

Laitte tulee palauttaa laina-ajan päättyessä oppilaitokselle. Ennen laitteen palauttamista opiskelija ottaa talteen omat tiedot ja tiedostot, jotka hän haluaa säilyttää laitteen palauttamisen jälkeen.

Mikäli laite tai ohjelmisto häviää tai vahingoittuu käytössä, vahingonaiheuttaja voi joutua vastuuseen vahingosta vahingonkorvauslain säännösten mukaisesti. Vahingonkorvauslain mukaan myös alaikäinen on vahingonkorvausvelvollinen. Alaikäinen on kuitenkin velvollinen korvaamaan siitä määrän, joka on kohtuullinen ottaen huomioon esimerkiksi hänen ikänsä ja kehitystasonsa.

Ennen sitoumuksen laatimista huoltajaa on hyvä tiedottaa yleisesti, että opiskelijoille ollaan antamassa käyttöön laite.

Mikäli opiskelija keskeyttää opinnot Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukiossa / kun opiskelija on päättänyt opiskelunsa, kone palautetaan oppilaitokselle heti (abivuonna viimeistään 30.4. mennessä) tai opiskelija voi lunastaa käyttämänsä koneen omakseen seuraavaan hintaan:

Opiskelut ovat kestäneet yhden lukuvuoden	80 % hankintahinnasta + alv
Opiskelut ovat kestäneet kaksi lukuvuotta	60 % hankintahinnasta + alv
Opiskelut ovat kestäneet kolme lukuvuotta	40 % hankintahinnasta + alv
Opiskelija on suorittanut yo-tutkinnon	20 % hankintahinnasta + alv

Palauttamattomasta/lunastamattomasta tietokoneesta peritään opiskelijalta maksu em. maksuperusteita noudattaen.

OPPILASKUNTA JA TUKIOPPILAAT

Oppilaskunnan ohjaavana opettajana toimii Terhi Unnaslahti. Oppilaskunnan hallitus muodostuu jokaiselta luokalta (3. luokasta alkaen) valitusta oppilasjäsenestä. Oppilaskunta ja tukioppilaat järjestävät kouluvuoden aikana tempauksia yhteishengen lujittamiseksi. Lisäksi tehtäviin kuuluu myös oppilaiden asioiden ajaminen ja koulun arjen mukavoittaminen. Oppilaskunnan hallituksen kautta oppilaat pääsevät vaikuttamaan opetussuunnitelman toteutukseen. Oppilaskunnan edustaja kutsutaan mukaan yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän sekä kasvatus- ja opetusjaoston kokouksiin.

Tukioppilaiden ohjaajana toimii Asta Olkkonen. Tukioppilaan tehtäviin kuuluu mm. tapahtumien ja teemapäivien järjestämistä sekä koulun viihtyvyyden ja ilmapiirin kehittämistä.

VERSOTOIMINTA

Vertaissovittelussa koulutetut riidan osapuolia hieman vanhemmat oppilaat eli vertaissovittelijat sovittavat vertaistensa eli muiden oppilaiden välisiä konflikteja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vertaissovittelijat toimivat fasilitaattoreina, joilla ei ole valtaa antaa rangaistuksia tai tehdä päätöksiä, vaan he auttavat osapuolia itse löytämään tilanteeseen ratkaisun niin, että konflikti ei enää osapuolten välillä jatku tai toistu. Vertaissovittelussa sovittellaan mm. nimittelyjä, haukkumisia, ikävää kommentointia kasvotusten, selän takana tai somessa, tönimistä, etuilua, syrjimistä, joka ilmenee niin ettei oteta mukaan leikkiin tai ryhmätehtävään, sekä toisen omaisuuden luvatta käyttämistä tai piilottamista, leikkien ja pelien säännöistä syntyneitä riitaa. Mikäli vertaissovittelu ei johda toivottuun tulokseen, ohjataan tapaus aikuisjohtoiseen sovitteluun tai muuhun koululla käytössä olevaan menettelyyn. Vertaissovittelijoiden toimintaa tukee aina VERSO-ohjelman kouluttama vapaaehtoisista henkilökunnan jäsenistä muodostuva Verso-aikuisten tiimi, joka arvioi aina tapauskohtaisesti mikä tilanne ohjataan vertaissovitteluun ja mikä taas tarvitsee koulun muita menettelyjä.

KERHOTOIMINTA

Koronatilanteen salliessa koulun kerhot aloittavat toimintansa pääasiassa elokuun lopulla ja syyskuun aikana. Kerhoista informoidaan oppilaita erikseen. Kerhotoimintaa järjestetään ns. pitkällä välitunnilla sekä koulupäivän jälkeen. Kerhokoordinaattorina koululla toimii opettaja Mariella Rauhala.

VESOT JA YHTEISSUUNNITTELUAJAN (YS) KÄYTTÖ

Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaan toistaiseksi palveluksessa olevalla sekä määräaikaisella vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla viranhaltijalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja muun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Kyseisistä päivistä yksi voidaan pitää erityisestä syystä työnantajan katsoessa sen tarkoituksenmukaiseksi kahtena yhteensä vähintään kuusi tuntia kestäväenä eri tilaisuutena. Lukuvuonna 2022—2023 päivistä yksi on Oikeus oppia -hankkeen puitteissa järjestetty koulutuspäivä Keuruulla 8.8.2022, yksi on suunnittelupäiviä 9.8.2022 ja kolmas päivä koostuu kahdesta kolmen tunnin jaksosta. Näistä ensimmäinen on

koko henkilöstön yhteinen iltapäivä 22.9.2022, ja toisen opettaja voi valita eri vaihtoehdoista. Edellytyksenä on, että rehtori hyväksyy koulutuksen vesokelpoiseksi.

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on enintään 120 tuntia (lukiossa 101). Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

Suunnitelma YS-ajan käytöstä

- Opetushenkilöstön yhteistyöpalavereille on varattu aika työjärjestyksessä tiistaisin kello 7.50—8.45
 - henkilöstökokoukset
 - tiimikokoukset
 - luokka-astekokoukset
 - oppiainekokoukset
 - muut suunnittelukokoukset
- ns. pitkällä välitunnilla on mahdollisuus pitää erilaisia palavereja, mikäli opettajilla ei ole välitunti-valvontaa tai kerhoa ohjattavanaan
- muiden työryhmien ja työparien muu yhteistoiminnallinen suunnittelu päivittäin oppituntien ulkopuolella (esim. opettaja/ohjaaja)
- pedagogiset keskustelut ja koulutus
- kodin ja koulun yhteistyö sekä oppilashuollollinen työ tapahtuvat viikoittain yksilöllisin ajoituksin.

Opettajien käyttöön on hankittu työpuhelimet. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että heidän tulee olla oppilaiden ja huoltajien tavoitettavissa iltaisin, viikonloppuisin tai loma-aikoina. Pääsääntöisesti opettajat vastaavat puhelimeen niinä päivinä, jolloin heillä on opetusta, noin kello 8:n ja 16:n välisenä aikana, eivät kuitenkaan oppituntien aikaan. Opettaja voi myös ilmoittaa ajan, jolloin hänet parhaiten tavoittaa sekä sen, haluaako yhteydenotot ensisijaisesti Wilman vai puhelimen välityksellä.

HANKKEET

Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022—2023 on antanut mahdollisuuksia koulunkäynninohjaajan sekä resurssiopettajan palkkaamiseen. Tämä on mahdollistanut erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden tukemisen mm. samanaikaisopettajuudella sekä ryhmien jakamisella.

Opetushallituksen hanke koulujen kerhotoiminnan tukemiseksi antaa mahdollisuuden tarjota lapsille ja nuorille mieluisaa ja maksutonta harrastetoimintaa. Harrastetoiminnan Suomen malliin liittyvä hanke mahdollistaa harrastetunnit ns. pitkällä välitunnilla, mikä helpottaa mm. kuljetusoppilaiden osallistumista. Yhtenäiskoululle on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myöntänyt erityisavustuksen tähän toimintaan. Avustusta käytetään kerhokoordinaattorin ja kerhojen ohjaajien palkkoihin sekä materiaalikustannuksiin.

Kuhmoinen on Juupajoen ja Ruoveden kuntien ohella Mänttä-Vilppulan kaupungin koordinoimassa hankkeessa, jossa pyritään kehittämään oppisen tukea ja inklusiota esi- ja perusopetuksessa vuosina 2021—2022.

Kuhmoinen on mukana Pirkanmaan oppilaanohjauksen PoKe-kehittämishankkeessa vuosina 2021—2022. Hankkeen aikana pyritään edistämään perusopetuksen oppilaanohjauksen vaikuttavuutta sekä tukemaan, kehittämään ja vahvistamaan oppilaanohjauksen toimintatapoja ja alueellista yhtenäisyyttä.

[illegible]

Tämä lukuvuosisuunnitelma on käsitelty kasvatus- ja opetusjaostossa _____.____.2022 ja hyväksytty sivistys-
lautakunnassa _____.____.2022.

13.9.2022 7:03 JN